

Interpellation

Skellefteå den 22 juli 2025

Stöd till den judiska minoriteten – motverka antisemitism

År 2025 uppmärksammas att det gått 250 år sedan judiskt liv etablerades i Sverige med officiella rättigheter. Det judiska bidraget till Sveriges samhällsutveckling har sedan dess varit betydande inom kultur, vetenskap, näringsliv och politik.

Men jubileumsåret sker samtidigt mot en djupt oroande bakgrund. Sedan hösten 2023 har den judiska minoriteten i Sverige mött en allt mer hotfull verklighet. Nationella myndigheter rapporterar om kraftigt ökad antisemitism, och det råder en förhöjd hotbild mot synagogor, skolor och andra judiska institutioner. Enligt Judiska Centralrådets undersökning från vintern 2023/2024 upplever drygt sju av tio svenska judar att det blivit mycket otryggare att leva öppet med judisk identitet i Sverige.

Ett särskilt allvarligt exempel inträffade nyligen i Umeå, där två dockor i randiga fångdräkter med Davidsstjärnor och fångnummer hängdes upp i snaror i en offentlig park, omgivna av palestinska flaggor och en skylt med texten "Ett folkmord är ett folkmord är ett folkmord".

Juridiska experter menar att "installationen" utgör hets mot folkgrupp, då den pekar ut judar som kollektivt ansvariga och inte skyddas av konstnärlig yttrandefrihet. Ledande forskare ser den som ett exempel på så kallad israeliserad antisemitism, där symboler från Förintelsen används för att skuldbelägga judar i samtida politiska sammanhang.

Redan innan den senaste händelseutvecklingen har antisemitiska uttryck och hot tvingat den judiska föreningen i Umeå att lägga ner sin verksamhet. Nationell media, såsom DN och Expressen, har också granskat och rapporterat om de problem med antisemitism som finns i Umeå.

Region Västerbotten ska, i enlighet med lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk, främja den judiska minoritetens levnadsvillkor och möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Judiska barns utveckling av en kulturell identitet ska främjas särskilt. Regionen har därför satt upp mål för att leva upp till detta och Beredning för funktionshinder och samverkan har särskilt ansvar att samråda med de nationella minoritetsgrupperna.

Att motverka hot, hat och antisemitism samt att visa stöd för den judiska minoriteten borde därför vara Region Västerbottens övergripande aktivitet för att främja den judiska minoritetens levnadsvillkor och möjligheter att behålla och utveckla sin kultur.

Mot bakgrund av detta har jag följande frågor till regionrådet som ansvarar för samråd med nationella minoriteter:

1. Har hat, hot och antisemitism mot den judiska minoriteten varit föremål för diskussioner i samrådet med nationella minoriteter som Region Västerbotten håller i enlighet med 5 § i lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk?
2. På vilket sätt stöttar regionen den judiska minoritetens möjligheter till förbättrade levnadsvillkor och utvecklad kulturell identitet i Västerbotten, som ska göras i enlighet med 4 § i samma lag?
3. Har Region Västerbotten gjort några analyser eller tagit initiativ för att öka kunskapen om judiska invånares levnadsvillkor och deras upplevelser av trygghet, tillhörighet och utsatthet?

Andreas Löwenhök
Moderaterna